

VERSLAG

STAND VAN ZAKEN OVER 2023

-|-

CO₂-PRESTATIELADDER

Autorisatie				
Datum	Versie	Opsteller	Goedgekeurd door	Paraaf
10 april 2024	1.0	Jorieke te Mebel <i>KAM-Coördinator</i>	Henk de Ronde <i>Bedrijfsleider</i>	

Voorwoord

Door Gebr. de Ronde is het verslag “Directiebeoordeling over 2023” opgesteld. Dat is de uitwerking van de uitgevoerde beoordeling op de werking van het managementsysteem. In dat verslag wordt onder andere stilgestaan bij de uitvoering van het CO₂-reductiebeleid in 2023. Naar aanleiding van de beoordeling is deze samenvatting opgesteld. In de samenvatting worden de belangrijkste punten benoemd uit het verslag. Doel van deze samenvatting is om externe belanghebbenden te informeren over de voortgang van de CO₂-prestatieladder binnen de organisatie. Deze samenvatting wordt daarom op de website van Gebr. de Ronde gepubliceerd. In 2023 zijn vier projecten uitgevoerd met gunningsvoordeel.

1 Interne en externe audits

In het eerste half jaar van 2023 zijn zowel de interne, als externe audit over de CO₂-prestatieladder uitgevoerd. Tijdens deze controles is gecontroleerd of voldaan is aan de normen. Het betrof hierbij:

- *interne audit CO₂*, welke op 16 maart door Van Voorst Consult is uitgevoerd.
- *externe audit CO₂*, welke in 4 en 5 april door een auditor van TÜV Nederland is uitgevoerd.

2 Inzicht

In dit hoofdstuk wordt gekeken naar de uitstoot van Gebr. de Ronde in 2023, tevens wordt de uitstoot vergeleken met uitstoot in 2020. Om de cijfers goed te kunnen vergelijken zijn berekeningen gemaakt op basis van de uitstoot per medewerker/machine/kantoren.

2.1 Inzicht

De CO₂-footprint is een maat voor de uitstoot van CO₂ door het gebruik van fossiele brandstoffen in het verkeer, luchtvaart, transport, productie van elektriciteit, verwarming enzovoort. Gedurende 2023 is per kwartaal het verbruik van grondstoffen bijgehouden, zoals uitgelegd in het document “Energiebeoordeling” (d.d. 13 april 2023). Dit heeft uiteindelijk geleid tot volgend inzicht.

Tabel 2.1 CO ₂ -footprint 2024					
Scope en groep verbruik/uitstoot	Q1	Q2	Q3	Q4	Totaal
Scope 1	86,650	128,034	125,760	136,717	477,161
Zakelijk verkeer: bedrijfsauto's	16,172	24,253	26,637	28,146	95,208
Zakelijk verkeer: vrachtwagen	19,249	18,930	15,798	18,927	72,905
Overige energiedrager: diesel	48,515	72,760	68,516	74,432	264,22
Overige energiedrager: benzine	0,314	1,068	1,005	0,655	3,042
Overige energiedrager: HVO 10	0,000	9,070	11,046	9,698	29,815
Overige energiedrager: rest	0,289	1,473	2,602	3,073	7,436
Gasverbruik	2,111	0,478	0,156	1,787	4,532
Scope 2	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Scope 3	2,664	3,584	2,389	2,313	10,422
Woon-werkverkeer, privéauto	2,664	3,584	2,389	2,313	10,422
Totaal scope 1, 2 & 3	89,314	131,237	128,149	139,029	487,582

* voor scope 2 geldt dat het volledige elektraverbruik groen is, hierdoor kent dit geen uitstoot.

Net zoals in voorgaande jaren kent het eerste kwartaal een stuk lagere uitstoot dan de overige kwartalen. Dit omdat de winterperiode zorgt voor bijvoorbeeld minder maaiwerkzaamheden met tractoren.

2.2 Gemiddelde uitstoot per scope

Om de uitstoot in de afgelopen jaren te kunnen vergelijken is in onderstaande tabel de gemiddelde uitstoot per machine (/bedrijfswagen/vrachtwagen) of medewerker weergegeven per scope.

Tabel 2.2 Gemiddelde uitstoot				
Scope en groep verbruik/uitstoot	2023	2022	2021	2020
Scope 1	477,161	467,683	509,985	501,929
Gem. aantal machines	48,375	49,000	48,375	46,250
Gem. uitstoot per machine	9,864	9,545	10,542	10,853
Scope 3	10,422	11,379	12,354	13,826
Gem. aantal medewerkers	25,083	25,208	25,125	27,375
Gem. uitstoot per medewerker	0,416	0,451	0,491	0,505

In voorgaande tabel is te zien dat in 2023, ten opzichte van 2020, scope 1 gemiddeld per machine een daling van ruim 9% kent en scope 3 gemiddeld per medewerker een daling van ruim 17% kent. Voor zowel scope 1 en 3 is hiermee voldaan aan de vooraf gestelde doelen. Ter vergelijking: wanneer we in 2023 dezelfde gemiddelde uitstoot per machine op scope 1 hadden gehad, dan hadden we in 2023 bijna 48 ton CO₂ meer uitgestoten.

Een tweede doelstelling voor scope 3 is het vergroten van de CO₂ reductie door het leveren van groenstromen aan Reterra. Ten tijde van de directiebeoordeling was de emissiereductie 2023 nog niet bekend.

2.3 Dieserverbruik

In 2023 heeft Gebr. de Ronde zich tot doel gesteld het gemiddeld aantal geleverde liters diesel per machine met 2,23% te verminderen ten opzichte van 2020. In onderstaande tabel is de gemiddelde aantal liters (en gemiddelde uitstoot) per machine berekend.

Tabel 2.3 Gemiddeld verbruik diesel				
Scope 1	2023		2020	
	Ton CO ₂	Liters	Ton CO ₂	Liters
Bedrijfsauto's	95.208	29.241	95.208	29.241
Vrachtwagen	72.905	22.391	72.905	22.391
Overige energiedrager	264.222	81.149	264.222	81.149
Totaal	29.815	9.447	29.815	9.447
Gem. aantal machines	462,151	142.228	462,151	142.228
Gem. per machine	48,375	48,375	48,375	48,375

In bovenstaande tabel is te zien dat er een flinke daling is in het gemiddeld verbruik van diesel; in 2022 is dit met ruim 8% gedaald, hiermee is ruimschoots aan ons doel voldaan.



2.4 Gasverbruik

In onderstaande tabel is het gemiddelde aantal m³ gas per kantoor berekend. Te zien is dat het gemiddeld aantal geleverde m³ per kantoor in 2023 is gedaald ten opzichte van 2020, met bijna 55%.

Tabel 2.4 Gasverbruik				
	2023	2022	2021	2020
Aantal geleverde m ³ gas	2.180	3.792	5.723	4.857
Gem. aantal gebruikte kantoren	5	5	5	5
Gem. aantal m ³ per kantoor	436	758	1.145	971

Eind 2022 is de met gasgestookte heater in de werkplaats vervangen voor een elektrische infraroodverwarming, de verwachting was dat hiermee een flinke besparing zou worden gerealiseerd. Hoe groot de besparing zou zijn was niet helemaal bekend, doordat het precieze verbruik van de heater niet gemeten kon worden. Wij schatten dat het verbruik met ongeveer 30% zou worden verminderd op jaarbasis. In 2023 was dit dus ruim 55% lager, hiermee was de CO₂ uitstoot hiervoor 5 ton lager!

2.5 Elektriciteit

Net als in eerdere jaren is het gehele energieverbruik groen, doordat er meer opgewekte kWh's zijn terug geleverd dan dat er groene kWh's zijn geleverd. In de onderstaande tabel wordt het verbruik weergegeven.

Tabel 2.5 Berekening kWh						
Periode	Zonnepanelen			Inkoop	Verbruik	
	Opgewekt	Terug	Gebruikt	Geleverd	Huurders	GdR
Q1	3.315	2.349	967	9.726	1.389	9.304
Q2*	12.124	11.980	144	4.165	1.256	3.054
Q3*	9.433	9.433	0	4.284	1.021	3.263
Q4*	1.470	1.470	0	10.157	1.596	8.561
2023	26.343	25.233	1.111	28.332	5.261	24.182

* Doordat de omvormer de opgewekte kWh niet meer optelt, is weten we alleen op basis van hoeveel er is teruggeleverd hoeveel kWh minimaal zijn opgewekt.

In de paragraaf over het gasverbruik is aangegeven dat de gasheater in de werkplaats is vervangen, voor een verwarming op elektra. Hierdoor was de verwachting dat het elektriciteitsverbruik zou gaan toenemen.

In 2021 was ons totale energieverbruik 13.748 kWh, dit is flink gestegen in 2023. Volgens de leverancier van de infrarood verwarming zou deze op jaarbasis 11.400 kWh gaan verbruiken op basis van 160 stookdagen. Dit komt dan ongeveer wel overeen met de stijging ten opzichte van 2021.

3 Reductie

Begin 2023 zijn diverse reductiedoelstellingen opgesteld om onze uitstoot in 2023 te verminderen, namelijk de uitstoot per scope met 2,25% te verminderen ten opzichte van 2020. Dit is vastgelegd in het overzicht "Reductiemaatregelen".

Onderstaand wordt aangegeven welke acties zijn ondernomen, waaronder:

- bij het aanschaffen van een nieuwe bedrijfswagen, de milieuprestaties bij de keuze laten meewegen -> vastgesteld wordt dat de bedrijfswagens die in 2023 zijn aangeschaft EURO 6 of elektrisch zijn;
- het aanschaffen van een elektrische shovel -> vastgesteld wordt dat in 2023 twee elektrische shovels zijn aangeschaft;
- het testen van een elektrische bus -> vastgesteld wordt dat in 2023 een tweetal elektrische bussen zijn



- getest, waarvan de bevindingen met de leverancier zijn gedeeld;
- het maandelijks monitoren van het gasverbruik (indien mogelijk vergelijken ten opzichte van vorig jaar) en indien nodig aanvullende acties oppakken -> vastgesteld wordt dat deze maatregel in 2023 elke maand is uitgevoerd;
- het onderzoeken van alternatieve verwarmingsmethoden -> vastgesteld wordt dat in oktober 2023 samen met Energiesamen Rivierenland is onderzocht wat eventuele mogelijkheden zijn.

Uit de vorige paragraaf blijkt dat het doel voor scope 1 ruimschoots is behaald, voor scope 2 geldt dat er geen uitstoot (en dus geen doel) is en (één) doel voor scope 3 ook is behaald.

4 Transparantie

Interne communicatie met medewerkers vindt normaal gesproken plaats op vaste tijdstippen, namelijk tijdens het werkoverleg of tijdens een toolboxoverleg. Daarnaast wordt er met medewerkers gecommuniceerd door middel van het prikbord en het folderrek in de kantine. In 2022 is onder andere op de volgende momenten gecommuniceerd met de medewerkers over de CO₂-prestatieladder:

- 27 januari 2023 gecommuniceerd door middel van een werkoverleg over onder andere de uitstootcijfers 2022 ook in vergelijking met 2021 en 2020, de nieuwe doelstellingen voor 2023 en de te nemen maatregelen voor komend jaar;
- 31 maart 2023 gecommuniceerd door middel van een werkoverleg over onder andere de aankomende externe audit, het energiemangementactieplan en de verschillende projecten met gunningsvoordeel;
- 27 oktober 2023 gecommuniceerd door middel van een werkoverleg over onder andere de voortgang van het derde kwartaal en de verschillende projecten met gunningsvoordeel;
- 20 december 2023 gecommuniceerd door middel van de Arbo Jaarvergadering over uitstoot in de eerste drie kwartalen en de daling in die periode ten opzichte van de zelfde periode in 2020.

Naast het communiceren tijdens werkoverleggen en toolboxen worden bepaalde documenten ook beschikbaar gesteld op het prikbord en in het folderrek. Het ging hier hierbij om:

- de prikbordpublicatie, met daarin de uitkomsten van het beleid over 2022 en de doelstellingen voor 2023;
- de CO₂-footprint van de afgelopen kwartalen in de jaren 2020 tot en met 2023;
- het verslag van het afgelopen werkoverleg en het verslag van het laatste VGM jaaroverleg.

Met externe belanghebbenden wordt ook gecommuniceerd. Op de website zijn de externe belanghebbenden regelmatig over de CO₂-prestatieladder en onze footprints, reductiedoelstellingen en activiteiten geïnformeerd. Zo is gedurende 2023 meermaals een kwartaal footprint van de CO₂-prestatieladder gepubliceerd. Ook staan relevante documenten met betrekking tot de uitstoot, de reductiedoelstellingen en participatie initiatieven op onze website. Deze documenten worden met regelmaat geüpdatet.

5 Participatie

In het afgelopen jaar heeft Gebr. de Ronde geprobeerd om samen met anderen reductie te verkrijgen, een aantal voorbeelden zijn hieronder beschreven:

Van Klaveren ccc B.V. / Eeko/ Total-Collect Inzamelpunt

In het afgelopen jaar is viermaal een volle doos (meer dan 20 stuks ingezameld) opgehaald. Hierdoor wordt niet alleen geld opgehaald voor de CliniClowns, maar komt ook "afval" op een goede plek terecht zodat dit gerecycled kan worden. Opgemerkt wordt dat steeds meer derden hun weg vinden naar onze inzamelbak, hierdoor kunnen nog meer stoffen opnieuw worden gebruikt.

EcoBuren (Energie Samen Rivierenland)

EcoBuren is een vereniging van bewoners en ondernemers die zich inzetten voor een verantwoord en duurzame energietransitie in de gemeente Buren. In samenwerking met Energie Samen Rivierenland hebben ze op 2 november een kennissessie verzorgd waar Henk aan heeft deelgenomen. Tijdens deze bijeenkomst is gesproken over beschikbare en betaalbare energie in de gemeente en welke stappen genomen kunnen (moeten) worden om dit ook in de toekomst vorm te blijven geven.

Naast deze bijeenkomst is ook deelgenomen aan het 'Energieadvies op maat'. Hierbij is een adviseur op locatie langsgekomen en is gesproken over wat Gebr. de Ronde doet aan energiebesparing en welke stappen de organisatie nog zou kunnen zetten. Het belangrijkste advies wat hieruit naar voren kwam was dat gekeken kan worden naar het vervangen van de verwarmingsketel voor bijvoorbeeld een warmtepomp.

Mowhawk

In 2022 zijn meerdere gesprekken gevoerd met de betrokkenpartijen (o.a. Wim van Breda). In 2023 zijn ook nog een aantal gesprekken gevoerd en is uiteindelijk de Mowhawk op de maaimachine opgebouwd. De gegevens vanuit de camera worden opgeslagen en verwerkt. Door dat er sprake is van kunstmatige intelligentie, worden de resultaten van de camera in de komende jaren beter en bruikbaar.

Jorieke geeft aan dat meerdere initiatieven aansluiten op de uitgevoerde ketenanalyse. Vooral de toepassing van de Mowhawk kan in de toekomst voor een verbetering zorgen op het gebied van groenafval en daarnaast op het gebied van het tegengaan van verspreiding van exoten.

6 Projecten

6.1 Project Montfoort

Eind 2022 is een project voor de gemeente Montfoort aangenomen, waarbij de CO₂ prestatieladder een vereiste was. Dit betreft het project "Onkruidbeheersing op verhardingen". De uitvoering van de werkzaamheden is gestart in februari 2023 en is doorgelopen tot en met december 2023. Het werk dat in 2023 is uitgevoerd bestond uit het onkruid vegen, branden en knippen.

Tabel 6.1 Project Montfoort

	2023	
Scope 1	5,473	21,60%
Zakelijk verkeer: bedrijfsauto's	3,282	12,96%
Zakelijk verkeer: vrachtwagen	0,667	2,63%
Overige energiedragers: rest	1,468	5,79%
Gasverbruik	0,056	0,22%
Scope 2	0,000	0,00%
Scope 3	19,363	78,40%
Woon-werkverkeer, privéauto	0,592	2,34%
Inhuur	19,269	76,06%
Totaal scope 1, 2 & 3	25,334	



6.2 Project Zeist

Eind 2021 is een project voor de gemeente Zeist aangenomen op basis van gunningsvoordeel. Dit betreft het project 22003 "Maaien bermen en gazons in de gemeente Zeist". Het werk dat in 2023 is uitgevoerd bestond uit het maaien van gazons en het maaien van de bermen.

Tabel 6.2 Project Zeist				
	2023		2022	
Scope 1	56,877	79,57%	49,024	97,17%
Zakelijk verkeer: bedrijfsauto's	9,547	13,36%	8,716	14,35%
Zakelijk verkeer: vrachtwagen	1,545	2,16%	0,577	0,95%
Overige energiedragers: diesel	44,596	62,39%	48,167	79,30%
Overige energiedragers: benzine	0,645	0,90%	0,615	1,01%
Gasverbruik	0,544	0,76%	0,949	1,56%
Scope 2	0,000	0,00%	0,000	0,00%
Scope 3	14,601	20,43%	1,717	2,83%
Woon-werkverkeer	0,970	1,36%	0,983	1,62%
Inhuur	13,631	19,07%	0,734	1,21%
Totaal	71,478		60,741	

In 2023 was opnieuw de uitstoot van het materieel (overige energiedragers: diesel) het grootst, dit komt door de grote inzet van maaimachines. De uitstoot op scope 3 is in 2023 gestegen ten opzichte van 2022. Dit komt grotendeels door de aanvullende projecten welke we hebben uitgevoerd.

6.3 Project Altena

In 2021 is een nieuw project voor de gemeente Altena aangenomen op basis van gunningsvoordeel. Dit betreft het project "Maaien lang gras Noord-Oost". Het werk dat in 2021 tot en met 2023 is uitgevoerd bestond uit het in meerdere rondes maaien en afvoeren van bloemrijk gras en het maaien van ruw gras.

Tabel 6.3 Project Altena						
	2023		2022		2021	
Scope 1	7,150	62,66%	11,140	73,31%	11,640	70,30%
Zakelijk verkeer: bedrijfsauto's	0,925	8,11%	1,483	9,76%	1,732	10,46%
Zakelijk verkeer: vrachtwagen	0,580	5,09%	0,887	5,84%	0,434	2,62%
Overige energiedrager: diesel	5,261	46,11%	8,432	55,49%	8,948	54,04%
Overige energiedrager: benzine	0,292	2,56%	0,101	0,67%	0,203	1,23%
Gasverbruik	0,091	0,79%	0,237	1,56%	0,323	1,95%
Scope 2	0,000	0,00%	0,000	0,00%	0,000	0,00%
Scope 3	4,260	37,34%	4,055	26,69%	4,918	29,70%
Woon-werkverkeer	0,093	0,81%	0,141	0,93%	0,172	1,04%
Inhuur	4,168	36,53%	3,914	25,46%	4,746	28,66%
Totaal	11,410		15,195		16,559	

De grootste uitstoot zit in deze footprint voor alle jaren in scope 1, bij het diesilverbruik van het materieel (overige energiedrager: diesel), gevolgd door het verbruik van de bedrijfsauto's. Dat op dit project het aandeel overige energiedragers: diesel groter is, is te verklaren doordat bijna alle werkzaamheden uit worden gevoerd met groot materieel.



6.4 Project Wijdemeren

In 2019 is een project voor de gemeente Wijdemeren aangenomen op basis van gunningsvoordeel. De start van het project werd pas in april 2020 gemaakt. De uitgevoerde werkzaamheden op dit project betroffen in alle uitvoeringsjaren onder andere het aanplanten/verplanten van bomen, het watergeven van beplanting en het aanbrengen en/of verwijderen van gietranden en boompalen.

In hierna volgende tabel zijn de verbruiksgegevens voor het eerste uitvoeringsjaren weergegeven:

Tabel 6.4 Project Wijdemeren						
	2022-2023		2021-2022		2020-2021	
Scope 1	5,313	54,41%	2,813	31,03%	4,740	28,18%
Zakelijk verkeer: bedrijfsauto's	0,708	7,25%	0,871	9,61%	0,652	3,88%
Zakelijk verkeer: vrachtwagen	1,071	10,96%	0,979	10,80%	2,541	15,11%
Overige energiedrager: diesel	3,479	35,63%	0,913	10,08%	1,448	8,61%
Gasverbruik	0,056	0,57%	0,050	0,55%	0,098	0,58%
Scope 2	0,000	0,00%	0,000	0,00%	0,000	0,00%
Scope 3	4,452	45,59%	6,251	68,97%	12,081	71,82%
Woon-werkverkeer, privéauto	0,101	1,04%	0,093	1,02%	0,103	0,61%
Inhuur tractor	4,351	44,55%	6,159	67,95%	11,978	71,21%
Totaal scope 1, 2 & 3	9,765		9,064		16,821	

Voor alle uitvoeringsperiodes geldt dat de uitstoot van de ingehuurde lokale aannemer het grootst is, daarna volgt de uitstoot van de vrachtwagen. De uitstootgegevens van dit project zijn niet te vergelijken met de uitstoot gegevens van de gehele organisatie, op alle gebieden wijkt de uitstoot af van ons totale verbruik.